

Zitting 1974-1975

13 464

Protocol inzake het van kracht blijven van de verlengde Internationale Koffieovereenkomst 1968; Londen, 26 september 1974

Nr. 1

Brief van de Minister van Buitenlandse Zaken

Ter griffie van de Tweede Kamer der Staten-Generaal ontvangen: 19 juni 1975. De wens dat deze overeenkomst aan de uitdrukkelijke goedkeuring van de Staten-Generaal zal worden onderworpen, kan door of namens de Kamer of door ten minste dertig leden der Kamer te kennen worden gegeven uiterlijk op 19 juli 1975.

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 18 juni 1975

Ter voldoening aan het bepaalde in het tweede lid van artikel 60 en onder verwijzing naar het derde lid van artikel 61 van de Grondwet, de Raad van State gehoord, heb ik de eer u hierbij de Engelse tekst en de vertaling in het Nederlands over te leggen van het op 26 september 1975 te Londen tot stand gekomen Protocol inzake het van kracht blijven van de verlengde Internationale Koffieovereenkomst 1968 (Trb. 1975, 43).¹

Een toelichtende nota bij deze overeenkomst gelieve u hiernevens aan te treffen.

De goedkeuring wordt alleen voor Nederland gevraagd.

De Minister van Buitenlandse Zaken
M. van der Stoep

¹ Neergelegd op de bibliotheek ter inzage van de leden

Toelichtende nota

De werkingsduur van de verlengde en gewijzigde Internationale Koffieovereenkomst, 1968 (Trb. 1973, 151) ¹ zal ingevolge artikel 69, eerste lid, op 30 september 1975 eindigen. Deze overeenkomst bevat geen clause die een verlenging mogelijk maakt. Het voornaamste doel van de verlengde en gewijzigde Internationale Koffieovereenkomst, 1968 was de handhaving van een forum waar onderhandeld zou kunnen worden over een voor alle partijen aanvaardbare nieuwe (derde) internationale koffieovereenkomst met bepalingen van economische aard.

In de loop van 1974 is het helaas niet mogelijk gebleken om met succes besprekingen te voeren over een derde internationale koffieovereenkomst. Op de oorzaken hiervan zal in het hiernavolgende nader worden ingegaan.

De nog resterende tijd tot 1 oktober 1975 is te kort om een nieuwe koffieovereenkomst tot stand te brengen en in werking te doen treden, mede gezien de tijd die nodig is voor de constitutionele formaliteiten en procedures voor goedkeuring, ratificatie of aanvaarding. Ten einde hiervoor voldoende tijdruimte te scheppen heeft de Internationale Koffieraad in zijn vergadering van september jl. te Londen een resolutie aanvaard – Raadsresolutie 273 – waarbij besloten is dat de werkingsduur van de verlengde en gewijzigde Koffieovereenkomst, 1968 bij protocol zal worden voortgezet. Het daartoe strekkende Protocol (Trb. 1975, 43), dat op 27 maart 1975 te New York voor het Koninkrijk der Nederlanden is ondertekend, voorziet in een voortzetting tot 1 oktober 1976.

Artikel 1 van het Protocol voorziet voorts in een verdere verlenging met maximaal 12 maanden voor het geval dat op 30 september 1976 een nieuwe koffieovereenkomst wel tot stand is gekomen en door een voldoende aantal landen is ondertekend, maar nog niet, hetzij voorlopig, hetzij definitief in werking is getreden.

Artikel 5, eerste lid, eist voor de definitieve inwerkingtreding van het Protocol, dat vóór 1 oktober 1975 ten minste 20 exporterende en ten minste 10 importerende landen met een verdeelde meerderheid van gewogen stemmen het Protocol hebben ondertekend en, zo hun wetgeving zulks vereist, een akte van goedkeuring, bekrachtiging of aanvaarding hebben neergelegd.

De voortzetting van de verlengde en gewijzigde Internationale Koffieovereenkomst, 1968 zal, voor wat het Koninkrijk betreft, evenals de voorafgaande koffieovereenkomsten, alleen gelden voor Nederland.

De voorbereiding voor een formele onderhandelingsconferentie, die in het kader van de Internationale Koffieorganisatie voor medio juni 1975 is voorzien, is inmiddels aangevangen.

Omtrent het verloop van de besprekingen van de werkgroep die in het najaar van 1973 door de Internationale Koffieraad is ingesteld ter voorbereiding van de onderhandelingen over een nieuwe overeenkomst kan het volgende worden medegedeeld.

Deze werkgroep is in de loop van 1974 verscheidene malen bijeengeweest.

De voornaamste producentenlanden (Brazilië, Columbia) toonden aanvankelijk weinig bereidheid om wederom tot een actieve samenwerking met de consumentenlanden te komen, aangezien zij feitelijk de mening waren toegedaan dat de producentenlanden zelf door onderlinge quota- en prijsafspraken de prijs voor koffie op een zeker niveau zouden kunnen handhaven.

Ook enkele grote consumentenlanden, zoals de Verenigde Staten van Amerika, het Verenigd Koninkrijk en de Bondsrepubliek Duitsland bleken –

¹ De op 14 april 1973 te Londen door de Internationale Koffieraad tot stand gebrachte verlenging en wijziging van de Internationale Koffieovereenkomst 1968 zijn voor Nederland goedgekeurd bij de wet van 26 maart 1975

(Stb. 180). Zie voor behandeling in de Staten-Generaal: Bijl. Hand. II 1973/74 en 1974/75 – 12 753; Hand. II 1974/75, blz. 2740–2750; Bijl. Hand. I, nrs. 66 en 66a; Hand. I 1974/75, blz. 456.

gezien het huns inziens relatief hoge prijspeil – weinig bereid op constructieve wijze mede te werken aan het op korte termijn tot stand brengen van een derde internationale koffieovereenkomst. Het standpunt van genoemde producenten- en consumentenlanden bleek niet bevorderlijk voor een goede sfeer van samenwerking binnen de werkgroep.

Een duidelijke wens tot herstel van de samenwerking in de geest van de oorspronkelijke Internationale Koffieovereenkomst, 1968 (Trb. 1968, 52) bleek aanwezig te zijn bij de Afrikaanse producentenlanden, mede in het licht van de ervaringen die zij tijdens de associatieonderhandelingen met de EEG hebben opgedaan op het vlak van producenten-consumentensamenwerking. Deze landen brachten onder meer naar voren dat een unilaterale quota- en prijsvaststelling voor de producentenlanden geen adequate vervanging kan zijn voor een multilaterale samenwerking tussen producenten- en consumentenlanden. Van die zijde werd er bovendien op gewezen dat het betrekkelijk hoge prijsniveau slechts een tijdelijk karakter zou hebben.

Enkele consumentenlanden, zoals Frankrijk, Nederland en Zweden gaven eveneens blijk van hun wil tot herstel van een overeenkomst tussen producenten- en consumentenlanden.

Van Nederlandse zijde is er op gewezen dat de geschiedenis heeft aangetoond dat bij een ongecontroleerde markt na een periode van hoge prijzen een periode volgt van overproductie met als gevolg prijzen die nadelig zijn voor de producentenlanden; voorts is medegedeeld dat Nederland de voor 1974 geldende marktprijzen zou kunnen aanvaarden als een reëel uitgangspunt voor een nieuwe overeenkomst.

Sinds het najaar 1974 blijkt bij een aantal Latijns-Amerikaanse producentenlanden een grotere bereidheid te constateren om met de consumentenlanden tot overeenstemming te komen. Dit vindt zijn oorzaak in een vrij sterke prijsdaling voor koffie sedert mei 1974.

De hieronderstaande opstelling geeft een indruk van het prijsverloop voor de voornaamste koffiesoorten in het recente verleden.

Marktprijzen voor de vier voornaamste koffiesoorten

US \$ct per pound ex dock New York
mei 1974 = 100

	Columbian milds		Other milds		Unwashed Arabica		Robusta		Samengestelde prijs	
	\$ct	indices	\$ct	indices	\$ct	indices	\$ct	indices	\$ct	indices
Feb. '74	80.17	97	74.69	105	74.36	93	60.55	94	70.78	96
Mrt. '74	79.35	96	71.46	101	78.00	97 ⁵	62.72	97	72.04	98
Apr. '74	81.23	98 ⁵	70.30	99	78.86	98 ⁵	64.03	99	72.89	99
Mei '74	82.35	100	71.02	100	80.00	100	64.53	100	73.74	100
Juni '74	82.18	100	72.11	101 ⁵	75.54	94	61.80	96	71.49	97
Juli '74	78.15	95	69.09	97	72.60	91	59.13	92	68.45	93
Aug. '74	73.73	90	62.55	88	69.50	87	56.01	87	64.55	87 ⁵
Sep. '74	70.78	86	54.61	77	69.28	87	53.92	83 ⁵	61.97	84
Okt. '74	72.63	88	57.00	80	69.75	87	55.13	85	63.23	86
12-2-'75	77.00	93 ⁵	54.38	77	74.25	93	53.13	83	64.36	87 ⁵

De prijsdaling, die niet kon worden voorkomen door unilaterale acties van de producenten op de wereldmarkt, is aan een tweetal oorzaken toe te schrijven. Enerzijds kwam er een einde aan de daling van de voorraden in de producentenlanden als gevolg van een ruime oogst in het jaar 1974. Anderzijds

waren de voorraden in de consumentenlanden betrekkelijk hoog als gevolg waarvan de vraag terugliep.

De Minister van Economische Zaken,
R.F.M. Lubbers

De Staatssecretaris van Buitenlandse Zaken,
L.S. Brinkhorst

De Minister voor Ontwikkelingssamenwerking
J.P. Pronk

De Minister van Landbouw en Visserij,
A.P.S.M.M. van der Stee

De Minister van Financiën,
W.F. Duisenberg